

17/7/84

EL LLENGUATGE

L'exhibició dels nens

Els grups nominals formats per un nom determinat per un altre nom (per mitjà de la preposició *de*), quan el nom determinat designa una acció transitiva i el nom determinant designa un ésser animat (dit d'uana manera més àmplia i extensa, quan designa algú o alguna cosa amb capacitat per a l'acció, per a originar un efecte), poden ésser ambivalents. De fet, gramaticalment, ho poden ésser sempre —quan es donen les condicions que hem indicat—, però sovint, les raons lògiques més o menys elementals n'eliminen un dels dos sentits possibles. Però el que no s'ha de fer, com fa algú, és que si hom pren o usa un d'aquests grups nominals en el sentit que hom pot considerar més poc lògic o habitual, li sigui rebutjat aquest ús adduint una pretesa incorrecció gramatical. És clar, si no ho exemplifiquem, el que hem dit, és com si no haguessim dit res. Vet aquí els exemples, doncs.

En grups nominals com *la fugida del pres*, *el fracàs del sistema* o *el salt de la reina mora*, no hi pot haver ambivalència o doble sentit perquè les accions de *fugir*, de *fracassar* i de *saltar* són in-

transitives i, per tant, és clar que s'atribueix al pres, al sistema i a la reina mora, respectivament, el fet d'haver-les realitzat. Tampoc no sembla que es pugui veure una doble significació en grups nominals com és ara *el resum de la lliçó*, *l'aprovació del presupost* o *la cessió dels drets*, en què els noms determinats, *resum*, *aprovació* i *cessió*, designen una acció transitiva, però amb uns determinants, *lliçó*, *presupost* i *drets*, que designen coses inanimades (sense capacitat per a l'acció): *el resum de la lliçó* no pot significar sinó "el resum que hom ha fet de la lliçó", però no "el resum fet per la lliçó".

En canvi, grups com *la cacera del lleó*, *la persecució del caçador*, *la visió dels enemics* o *l'exhibició dels nens*, en què es donen les condicions que hem indicat al principi, són de doble significació, perquè els éssers animats designats pels noms determinatius, *el lleó*, *el caçador*, *els enemics* i *els nens*, tant poden ésser el subjecte que realitza l'acció designada per cada un dels noms determinats, com l'objecte pacient d'aquesta mateixa acció. Els nens, per exemple, sovint són exhibits amb orgull per llurs pares, però no és pas gens estrany que siguin ells mateixos que ens delectin amb una exhibició del seu talent precoç i de les seves aptituds brillants.

Albert Jané